

سیستم تعرفه پلکانی یک سیستم قیمت‌گذاری است که در آن هزینه مصرف انرژی با افزایش سطح مصرف افزایش می‌یابد. این سیستم مصرف کنندگان را تشویق می‌کند تا از انرژی بهینه‌تر استفاده کنند و مصرف خود را کاهش دهند. هنگامی که این سیستم اجرا می‌شود، خانوارهایی که انرژی بیشتری مصرف می‌کنند باید نسبت به خانواده‌هایی که انرژی کمتری مصرف می‌کنند، نرخ‌های بالاتری بپردازند. این سیستم انگیزه‌ای برای صرفه‌جویی در انرژی ایجاد می‌کند، زیرا خانواده‌هایی که انرژی را صرفه‌جویی می‌کنند می‌توانند قیمت‌های کمتری بپردازند. ■■■

اعمال تعرفه‌های پلکانی برای پرمصرف در خانوارها راه مؤثری برای کاهش مصرف انرژی است. زمانی که هزینه مصرف انرژی بالا باشد، مصرف‌کنندگان بیشتر احتمال دارد مصرف خود را کاهش دهند. این به این دلیل است که آنها می‌خواهند قبض انرژی خود را کاهش دهند و از پرداخت نرخ‌های بالاتر اجتناب کنند. زمانی که هزینه مصرف انرژی پایین باشد، مصرف‌کنندگان کمتر احتمال دارد مصرف خود را کاهش دهند. آنها ممکن است بیش از نیاز خود انرژی مصرف کنند که منجر به هدر رفتن آنها شود. تعرفه‌های پلکانی برای مصرف بالا به ویژه در کاهش مصرف انرژی مصرف‌کنگان پر انرژی مؤثر است. مصرف‌کنندگان انرژی بالا افراد یا خانوارهایی هستند که انرژی بیشتری نسبت به خانوارهای معمولی مصرف می‌کنند. این خانوارها ممکن است خانه‌های بزرگ‌تر، لوازم خانگی بیشتر یا خانه‌های کم مصرف داشته باشند. هنگامی که این خانوارها نرخ‌های بالاتری برای مصرف انرژی دریافت می‌کنند، احتمال اینکه مصرف انرژی خود را کاهش دهند بیشتر است. این باعث کاهش ردی‌کربن آنها و صرفه‌جویی در هزینه در قبض انرژی می‌شود.

اجرای تعرفه گذاری پلکانی برای پرمصرف‌ها نیز می‌تواند به ساماندهی پارانته‌های انرژی پنهان در بخش خانوار کمک کند. پارانته‌های پنهان، پارانته‌های دولتی هستند که به طور شفاف به اطلاع عموم نمی‌رسد. در بسیاری از کشورها از جمله ایران راه مصرف‌کننده، قیمت برق و گاز توسط دولت پارانته پرداخت می‌شود. با این وجود باید این انرژی ارزان تنها برای مشترکان درون‌الگوی بهینه

و با رفتار عقلایی استفاده شود و نه همه مصرف‌کنندگان. از همین رو تعرفه گذاری پلکانی پرمصرف‌ها منجر می‌شود که هدر رفت و تاکار آمدی در بخش انرژی کاهش یابد. همچنین تعرفه‌گذاری پلکانی برای پرمصرف‌ها می‌تواند به شناسایی پارانته‌های پنهان و هدایت آنها به توسعه زیرساخت‌های صنعت انرژی کمک کند. با

اعمال نرخ‌های بالاتر از خانوارهای پرمصرف انرژی، این خانوارها دیگر از سوسی دولت پارانته دریافت نمی‌کنند. این امر بار دولت را کاهش می‌دهد و صرفه‌جویی اقتصادی بیشتری برای توسعه صنعت انرژی ایجاد می‌کند. این صرفه‌جویی می‌تواند برای سرمایه‌گذاری در منابع انرژی جدیدپذیر، فناوری‌های انرژی کار آمد و برنامه‌های صرفه‌جویی در انرژی مورد استفاده قرار گیرد.

اجرای پلکانی تعرفه‌های پرمصرف نیز می‌تواند به صرفه‌جویی اقتصادی برای خانوارها کمک کند. زمانی که خانوارهای پرمصرف انرژی با نرخ‌های بالاتری دریافت می‌شوند، ممکن است انگیزه کاهش مصرف انرژی به آنها داده شود. این می‌تواند منجر به صرفه‌جویی قابل توجهی در قبض‌های انرژی شود که می‌تواند به سایر بخش‌های مخارج خانوار هدایت شود. به عنوان مثال، خانوارها ممکن است بتوانند با سرمایه‌گذاری در لوازم برقی کار آمد یا بهبود عایق کاری خانه، در قبض‌های انرژی خود صرفه‌جویی کنند.

این یک وضعیت سرد-برد برای خانوارها و صنعت انرژی ایجاد می‌کند. خانوارها از قبوض کمتر انرژی بهره‌مند می‌شوند، در حالی که صنعت انرژی از کاهش مصرف انرژی و افزایش صرفه‌جویی اقتصادی سود می‌برد. این صرفه‌جویی‌های اقتصادی می‌تواند در توسعه صنعت انرژی سرمایه‌گذاری مجدد شود و سیستم انرژی پایدارتر و کارآمدتر برای همه ایجاد شود.

اجرای تعرفه‌گذاری پلکانی برای پرمصرف‌ها راه مؤثری برای کاهش مصرف انرژی در خانوارهاست. این سیستم انگیزه‌ای برای صرفه‌جویی در انرژی ایجاد می‌کند، پارانته‌های انرژی پنهان را کاهش می‌دهد، مصرف‌های اقتصادی برای خانوارها و صنن انرژی ایجاد می‌کند و به ایجاد یک سیستم انرژی پایدارتر و کارآمدتر کمک می‌کند.

در ادامه با دوفنر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی پیرامون اصلاح نظام تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها و در نتیجه بهینه‌سازی مصرف در بخش خانگی به گفت‌وگو نشستیم.

■ **ان‌گذاری افزایش پلکانی تعرفه‌های مشترکان پرمصرف در بهینه‌سازی مصرف خانگی**

رمضانعلی سنگدوینی عضو کمیسیون انرژی مجلس در گفت‌وگو با «جوان» اظهار داشت: «پیش از اینکه در موضوع افزایش تولید انرژی متمرکز کنیم، باید روی بهینه‌سازی کار شود. در بهینه‌سازی مصرف انرژی بخش‌های مختلفی وجود هستند و یک موضوع بسیار مهم اصلاح مصرف در بخش‌های غیر تجاری و غیرمولد اقتصاد است. به طور مثال کاهش مصرف از طریق اصلاح عملکرد تجهیزات خانگی یکی از این راهکارها است. باید از تولیدکنندگان بخاری‌های گازی خاص با امکان صرفه‌جویی بیش از ۶۰درصدی مصرف بخاری نسبت به وضعیت فعلی حمایت شوند و حتی سوبسی‌د پارانته (در جهت

رمضانعلی سنگدوینی

عضو کمیسیون انرژی مجلس

افزایش پلکانی تعرفه‌های انرژی ایده خوب و منطقی محسوب می‌شود زیرا عمده مصرف در بخش خانگی بر دوش اقلیتی بسیار پرمصرف است که باید با استفاده از سیاست‌های در ست قیمتی به سمت اصلاح مصرف این بخش برویم و همچنین از مشترکان درون‌الگوی مصرف نیز حمایت به عمل بیاید

«جوان» الزامات بهینه‌سازی مصرف خانگی انرژی را واکاوی می‌کند

انرژی پولدارها باید گران‌تر باشد

بهینه‌سازی مصرف در بخش خانگی با سیاست‌های قیمتی مؤثر بر کاهش مصرف مشترکان پرمصرف مقدور است

خرید این بخاری‌ها و حمایت از تولیدکنندگان صورت بگیرد یا اینکه غالب نیروگاه‌های کشور سیکل ترکیبی نیستند و همین موضوع سبب هدر رفت بسیار بالا گرما و عدم تولید برق مناسب و بازدهی پایین تولید برق در کشور شده است.»

عضو کمیسیون انرژی مجلس خاطرنشان کرد: «ایران بزرگ‌ترین دارنده منابع نفت و گاز در جهان است ولی مصرف بسیار زیادی نیز دارد که موجب شده است در فصولی از سال حتی به ناترازی و خاموشی صنعت اقدام کنیم که باید با بهینه‌سازی مصرف به سمت اصلاح مصرف در بخش‌های مختلف برویم.»

وی در بخش دیگری از این گفت‌وگو به افزایش پلکانی تعرفه‌های انرژی اشاره کرد و افزود: «افزایش پلکانی تعرفه‌های انرژی ایده خوب و منطقی محسوب می‌شود زیرا عمده مصرف در بخش خانگی بر دوش اقلیتی بسیار پرمصرف است که باید با استفاده از سیاست‌های درست قیمتی به سمت اصلاح مصرف این بخش برویم و همچنین از مشترکان درون‌الگوی مصرف نیز حمایت به عمل بیاید تا با به کارگیری یک نظام تعرفه‌ای مناسب به سمت بهینه‌سازی مصرف در بخش خانگی برویم.»

نماینده مردم گرگان در مجلس شورای اسلامی بیان داشت: «برای لحاظ کردن عدالت در افزایش پلکانی تعرفه‌های انرژی باید دولت در تخصیص پارانته دقت بیشتری به خرج دهد. آن کسانی که مصرف انرژی بیشتری دارند باید هزینه به مراتب بالاتری نسبت به دهک‌های کم‌مصرف و آسیب‌پذیر پرداخت کنند. باید انرژی در این بخش واقعی شود و به هیچ وجه قابل قبول نیست کسی که مصرف بالایی دارد از پارانته انرژی بیشتری نیز استفاده کند. افزایش پلکانی تعرفه‌های انرژی به طور قطعاً در بهینه‌سازی مصرف مؤثر خواهد بود و حتی با استقبال عمومی مواجه می‌شود.»

وی بر لزوز بودن انرژی در کشور اشاره کرد و گفت: «البته این ارزان بودن به خاطر سطح در آمدی اکثر شاغلان جامعه بوده و اگر دولت بخواد در این شرایط انرژی را گران کند و حمایتی هم از اقشار و دهک‌های ضعیف انجام ندهد، قطعاً صدای انتقاد مردم بلند خواهد شد، اما اگر دولت متناسب با تورم درآمدها را افزایش دهد، افزایش

قیمت انرژی با انتقاد عمومی مواجه نمی‌شود.»

این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی درباره کارآمدی طرح گاز امید یا برق امید خاطرنشان کرد: «این طرح، مشوق خوبی برای عموم جامعه محسوب می‌شود. این طرح‌ها کاهش مصرف انرژی را در پی دارد و انگیزه مردم برای بهینه مصرف کردن و درست مصرف کردن به شدت افزایش پیدا می‌کند. با فرار سیدن فصل سرما و افزایش مصرف گاز اگر مشوق‌های این چنینی مطرح شود، مطمئناً مردم از آن استقبال خواهند کرد.»

■ **انتصاب بهینه منابع انرژی به سمت توسعه با صرفه‌جویی در مصرف**

جعفر قادری عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس نیز در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به اهمیت پرداختن به بحث پارانته‌های پنهان انرژی، اظهار داشت: «حذف پارانته‌های پنهان

جعفرقادری

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس

پارانته‌ها باید به سمت توسعه زیرساخت‌ها هدایت شوند و مسیر توسعه کشور را هموار کنند و در این زمینه بهترین راهکار اصلاح پارانته به سمت انتهای زنجیره است. کشور در حوزه انرژی نیازمند سرمایه‌گذاری کلان است و بهترین راهکار در این زمینه اصلاح بخششی از پارانته‌های بدون کاربرد نظیر پارانته سوخت هواپیما است

انرژی یکی از ضروریات حال حاضر اقتصاد کشور است و هدایت این پارانته‌ها به سمت توسعه اقتصادی، منجر به رشد تولید و ترویج عدالت اجتماعی خواهد شد. متأسفانه سالیان سال است که منابع مالی کشور در قالب پارانته آب، برق، گاز، بنزین، گازوئیل و غیره هدر می‌رود و همین مسئله باعث شده تا قدرت مالی دولت به شدت کاهش یابد و نتواند به توسعه اقتصادی صحیح و همچنین رشد صنعت انرژی کشور کمک کند.»

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: «روند فعلی پرداخت پارانته‌ها اصلاً قابل قبول نیست و ادامه این روند منجر به بروز مشکلات عدیده‌ای در حوزه‌های مختلف نظیر سیاسی، اجتماعی و اقتصادی خواهد شد، لذا ضروری است که بازنگری اساسی در حوزه پرداخت پارانته‌های انرژی صورت گیرد.» وی بیان داشت: «پارانته‌های پنهان باید در بخش‌هایی هزینه شود که برای دهک‌های ضعیف و متوسط جامعه مفید و مؤثر باشد. به عنوان مثال به جای اینکه دولت سالانه میلیاردها دلار صرف پرداخت پارانته پنهان کند، می‌توان این مبلغ کلان را در حوزه ساخت مسکن، کارخانه، توسعه آموزش و حمل‌ونقل عمومی هزینه کند و اقشار ضعیف و متوسط صاحب شغل و خانه شوند.»

این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه افرادی مستحق دریافت پارانته هستند که از وضعیت در آمدی کمتری بهره‌مندند، گفت: «اما متأسفانه در حال حاضر افرادی از پارانته نفع می‌برند که شرایط مالی و اقتصادی خوب و قابل قبولی دارند. همچنین به جای اینکه به بخش تولید پارانته پرداخت شود، به بخش مصرف پارانته پرداخت می‌شود.»

وی افزود: «یکی از اصلی‌ترین مشکلات پارانته پنهان در زنجیره تأمین و توزیع کالاها، به هم زدن قیمت است و این اخلال بزرگی که در سیستم پارانته‌ای کشور وجود دارد، باید حل و فصل شود. پارانته‌ها باید به سمت توسعه زیرساخت‌ها هدایت شوند و مسیر توسعه کشور را هموار کنند و در این زمینه بهترین راهکار اصلاح پارانته به سمت انتهای زنجیره است. کشور در حوزه انرژی نیازمند سرمایه‌گذاری کلان است و بهترین راهکار در این زمینه اصلاح بخشی از پارانته‌های بدون کاربرد نظیر پارانته سوخت هواپیماست. در حوزه خانگی نیز باید مشترکان خارج از الگوی مصرف با اعمال سیاست قیمتی به سمت اصلاح عملکرد خود بروند.»

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی توصیه کرد: «فردایی که شرایط اقتصادی و مالی مناسبی دارند، چرا باید پارانته به آنها تعلق گیرد، پارانته برای اقشار محروم و ضعیف جامعه است.» قادری با اهمیت اجرایی کردن نظام تعرفه‌گذاری پلکانی برای بخش برق و گاز خانگی اظهار کرد: «یکی از اهمیت‌های اجرایی شدن نظام تعرفه‌گذاری پلکانی به خصوص برای بخش گاز و مشترکان خانگی این حوزه، اصلاح الگوی مصرف در بین مشترکان پرمصرف است. با اصلاح الگوی مصرف و صرفه‌جویی در مصرف از طریق اعمال نظام تعرفه‌گذاری پلکانی امکان اختصاص بهینه منابع انرژی به سمت توسعه و رشد تولید را فراهم خواهد کرد.»

قادری گفت: «با افزایش تعرفه مشترکان بخش خانگی به شکل پلکانی و حذف پارانته انرژی مشترکان پرمصرف، زمینه حضور بخش خصوصی جهت ورود به عرصه تولید انرژی را فراهم خواهد کرد و این بخش جهت حضور در صنعت انرژی کشور انگیزه مضاعفی پیدا خواهد کرد.»

جمع بندی

به نظر می‌رسد مصرف انرژی به یک نگرانی بزرگ برای خانوارها در سراسر جهان تبدیل شده است. این امر به این دلیل است که بیشتر انرژی مصرفی در خانوارها از سوخت‌های فسیلی حاصل می‌شود که محدود بوده و باعث تخریب محیط‌زیست می‌شود. برای کاهش سطح مصرف انرژی، بسیاری از دولت‌ها سیاست‌ها و اقدامات مختلفی را با هدف ایجاد کارایی انرژی ارائه کرده‌اند. یکی از این اقدامات اجرای تعرفه‌های پلکانی برای پرمصرف‌هاست. طبعاً هر گونه تصمیم دولت در چنین حوزه‌هایی نیازمند پیوست رسانه‌ای است و باید با گفت‌وگو مستقیم با مردم ابتدا نسبت به اقعان افکار عمومی اقدام و سپس اقدام کنند. مع‌الأسف در برخی حوزه‌ها از جمله در مجرای بنزین بدون توجه به این مهم، اقدام شد و خسارت‌های زیادی نیز به جا گذاشت. بهره‌گیری از متخصصان رسانه و ارتباطات یک اصل برای هر دولتی محسوب می‌شود که شاهد ضعف جدی آن در دولت هستیم.

خبر

تحقق صرفه‌جویی هزار مگاواتی برق با تغییر ساعت کار ادارات

وزیر نیرو ادامه داد: به دلیل این حادثه ما با مشکل گل ولای و افزایش کدورت آب روبه‌رو شدیم که برای رفع آن نیز تلاش شد و با اقدامات صورت گرفته کدورت آب تا حدود زیادی برطرف شده است.

محرابیان ادامه داد: از دیشب تصفیه‌خانه‌های غربی تهران همگی در مدار تولید هستند و با ظرفیت کامل آب تولید می‌کنند.

وی در عین حال شهروندان را به صرفه‌جویی در مصرف آب توصیه کرد تا بتوان حجم مخازن‌سی را که در اثر این حادثه کاهش یافته‌اند، به حالت طبیعی بازگرداند.

وزیر نیرو یادآور شد: ۲۰ درصد آب مصرفی در تهران از سد امیرکبیر کرج در دریافت می‌شد که در لحظه اول تدابیری اندیشیده شد تا ۱۴ درصد آن به روش‌های مختلف تأمین شود.

محرابیان میزان کسری آب در مناطق غربی و شمالی تهران در روزهای گذشته را چهاردرصد برآورد کرد و گفت: اکنون تصفیه‌خانه‌ها با ظرفیت صددرصدی در حال تولید هستند و تلاش می‌کنیم فشار آب لحظه به لحظه افزایش یابد و فشار شبکه به حالت عادی درآید. وی در عین حال از مردم شکرخواست در صورتی که مشکل‌شان در ساعات آینده برطرف نشده، با شماره ۱۲۲ تماس بگیرند.

تصفیه‌خانه‌های غربی تهران با ظرفیت کامل در مدار تولید قرار دارند

وی در ادامه درباره مشکل پیش آمده برای تأمین آب در شهرهای تهران و کرج که به دنبال رانش کوه در محدوده سد کرج رخ داد، اظهار کرد: توده بسیار بزرگی از سنگ و نیز گل‌ولای از ارتفاع بسیار بالا وارد بستر رودخانه کرج شد که ارتباط آب با شهر تهران و کرج را قطع کرد.

وی افزود: این واقعه در پایین دست سد کرج اتفاق افتاد و ماناگزی‌بر بودیم مسیر ۲۰۰متری را باز کنیم، بر این اساس، در حداقل زمان و در ۱۲ ساعت کانالی را حفاری و ارتباط آب را بین سد و پایین دست برقرار کردند و از دوشنبه ظهر آب به سمت تهران و کرج جاری شد.